

๒. พื้นฐานการเรียนรู้

เป็นพื้นที่สำหรับแสดงถึงการสาธิตในกิจกรรมต่างๆ จนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม หรือชุมชน ผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานจะสามารถนำไปปฏิบัติ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จนสามารถทำให้ตนเอง และครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ฐานการเรียนรู้ มีจำนวน ๒๒ ฐาน ดังนี้

๑.ฐานเรียนรู้การปลูกผักสวนครัว

ผักที่มีระบบการผลิตแบบไม่ใช้สารเคมีใด ๆ ทั้งสิ้น และไม่ใช้พันธุ์พืชที่ตัดต่อพันธุกรรม ปุ๋ยที่เข้ามาจากธรรมชาติ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จึงมีความสะอาดและปลอดภัย ตามกรรมวิธีของเกษตรอินทรีย์ และเป็นระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะผักปลอดสารพิษไว้รับประทานเอง และยังสามารถนำมาสร้างรายได้เสริมได้อีกด้วย

๒.ฐานเรียนรู้การปลูกไม้ผลผสมผสาน

ไม้ผลผสมผสาน คือ การปลูกไม้ผลหลายชนิด ทั้งไม้ผลขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อให้มีผลไม้ ไว้บริโภค และมีรายได้จากการจำหน่ายตลอดทั้งปี

๓.ฐานเรียนรู้เตาเผาถ่านน้ำส้มควันไม้

เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการเผาถ่านด้วยถัง ๒๐๐ ลิตร สามารถใช้งานได้สะดวกและประหยัดเวลาลดรายจ่ายในครัวเรือนจากการซื้อเชื้อเพลิงและที่สำคัญได้น้ำส้มควันไม้มาเป็นยาขับไล่แมลง ซึ่งไม่เป็นพิษที่ส่งผลต่อร่างกายไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และยังสามารถลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรได้ด้วย

๔.ฐานเรียนรู้การทำอุโมงค์อาหาร

อุโมงค์อาหาร คือ การปลูกผักประเภทไม้เลื้อย เช่น ถั่ว แตง บวบ มะระ ซึ่งมีความจำเป็นต้องมี ค้ำผัก เพื่อให้ลำต้นได้เกาะเกี่ยวเลื้อยทะยานไปหาแสงแดด เพื่อเจริญเติบโต

๕.ฐานเรียนรู้การปลูกข้าวในบ่อซีเมนต์

การปลูกข้าวในบ่อซีเมนต์ คือ การประยุกต์ปลูกข้าวให้เข้ากับที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ที่มีพื้นที่จำกัด ก็สามารถปลูกข้าวทานเองได้ นอกจากนี้การปลูกข้าวในบ่อซีเมนต์ยังช่วยลดการสูญเสียน้ำได้

๖.ฐานเรียนรู้การเลี้ยงเป็ดไข่

การเลี้ยงเป็ดไข่ คือ การเลี้ยงเป็ดเพื่อผลิตไข่ไว้บริโภค ประชาชนนิยมบริโภคไข่เป็ด เพราะเป็นแหล่งอาหารที่ให้โปรตีนสูง และนำมาประกอบอาหารได้หลากหลายวิธี เป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ทนทานต่อโรค สามารถใช้วัสดุท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นอาหารได้ พันธุ์เป็ดไข่ที่นิยมเลี้ยง คือ เป็ดไข่พันธุ์กบินทร์บุรี และเป็ดไข่พันธุ์ปากน้ำ เพราะเลี้ยงง่าย ทนทาน ให้ไข่ตก

๗.ฐานเรียนรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

การเลี้ยงไก่พื้นเมือง คือ ไก่ที่มีการปรับปรุงพันธุ์โดยอาศัยพื้นฐานของธรรมชาติเป็นหลัก ไก่พื้นเมือง มีหลากหลายสายพันธุ์ เช่น ไก่เบตง ไก่ประดู่หางดำ ไก่ดำภูพาน เป็นต้น สามารถเลี้ยงเพื่อบริโภคไข่และเนื้อ แต่ละสายพันธุ์จะมีจุดเด่นเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว เช่น ความต้านทานโรคและแมลง สามารถเติบโตและขยายพันธุ์ภายใต้สภาพแวดล้อมการเลี้ยงดูในแต่ละภูมิภาค

๘.ฐานเรียนรู้การผลิตอาหารสัตว์แบบลดต้นทุน

การผลิตอาหารสัตว์แบบลดต้นทุน คือ การลดราคาของสูตรอาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์ให้ต่ำลงในขณะที่คุณค่าทางโภชนาของสูตรอาหารยังคงเดิม โดยวัตถุดิบที่นำมาทำอาหารสัตว์ลดต้นทุนจะประกอบด้วยสิ่งที่เกษตรกรปลูกได้เอง และมีอยู่ในไร่นาของตนเอง เช่น ข้าวโพด ผักสด ต้นกล้วย เป็นต้น

๙.ฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่กลับกอง

ปุ๋ยอินทรีย์ คือ ปุ๋ยที่ได้จากการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุทางชีวเคมีโดยจุลินทรีย์กลุ่มใช้ออกซิเจน(Aerobic Microorganisms) จนเป็นประโยชน์ต่อพืช

๑๐.ฐานเรียนรู้การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อผลิตปุ๋ย

ไส้เดือนดิน คือ สัตว์ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศน์ เป็นสัตว์ที่สามารถย่อยอินทรีย์สารในดินและการเคลื่อนที่ในดินของไส้เดือนถือว่าการพรวนดินที่ดีที่สุด ทำให้ดินมีช่องว่าง เพิ่มปริมาณออกซิเจนให้แก่ดิน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการปลูกพืช อีกทั้ง ยังใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากมูลไส้เดือน ซึ่งถือว่าเป็นปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

๑๑.ฐานเรียนรู้การพืชสมุนไพร

พืชสมุนไพร คือ การปลูกพืชสมุนไพรมีความจำเป็นมาก เพราะการใช้สมุนไพรในอดีตเป็นการเก็บจากธรรมชาติแต่ไม่มีการปลูกทดแทน จึงทำให้จำนวนสมุนไพรลดลง ขณะนี้พืชสมุนไพรได้รับความสนใจในฐานะ ที่เป็นยารักษาโรคเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องมีแหล่งสมุนไพรมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสมุนไพรเป็นแหล่งตัวอย่าง แหล่งขยายพันธุ์ และแหล่งวัตถุดิบเพื่อใช้เป็นยา

๑๒.ฐานเรียนรู้การเพาะเลี้ยงปูนา

ปูนา คือ สัตว์เศรษฐกิจกำลังเป็นที่นิยม เพราะปัจจุบันหาตามธรรมชาติได้ยากและนิยมนำมาประกอบอาหารเป็นแหล่งโปรตีน มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เพราะปูนาเป็นทั้งอาหารคน และสัตว์

๑๓.ฐานเรียนรู้การเพาะเลี้ยงหนูนานา

หนูนานา คือ สัตว์เศรษฐกิจใหม่ที่ถูกเลี้ยงเพื่อนำเนื้อมาบริโภค เหมาะกับการทำเป็นอาชีพเสริมหรือหลัก ซึ่งรายได้จากการจำหน่ายหนูนานามีได้หลากหลายช่องทางและเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน

๑๔.ฐานเรียนรู้การเลี้ยงเป็ดเนื้อ

เป็ดพันธุ์เนื้อ คือ เป็นเป็ดที่เลี้ยงเพื่อกินเนื้อ เลี้ยงง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเหมือนการเลี้ยงไก่ มีการเจริญเติบโตเร็ว ทำให้สามารถเลี้ยงได้ผลตอบแทนในระยะเวลาอันสั้น ผู้บริโภคนิยมบริโภคเนื้อเป็ด และนำไปประกอบอาหารได้หลายชนิด

๑๕.ฐานเรียนรู้การเลี้ยงไก่ไข่

ไก่ไข่ คือ ไก่ที่ใช้เพื่อผลิตไข่ไว้บริโภค ปัจจุบันมีผู้สนใจเลี้ยงจำนวนมาก เนื่องจากไก่ไข่เลี้ยงไม่ยากต้องการพื้นที่เลี้ยงน้อย มีความสะดวกทั้งทางด้านการจัดหาลูกไก่ อาหาร อุปกรณ์การให้อาหารและน้ำ วัคซีนและยารักษาโรค นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงพันธุ์ไก่ไข่จากพันธุ์แท้เป็นไก่ผสมที่ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์แท้

๑๖.ฐานเรียนรู้ระบบการกระจายน้ำแบบสปริงเกอร์

ระบบการกระจายน้ำแบบสปริงเกอร์ คือ ระบบการกระจายน้ำเพื่อให้พืชผักได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอระบบสปริงเกอร์ทำให้ปริมาณการจ่ายน้ำมีมากและครอบคลุมพื้นที่กว้าง ทำให้เกษตรกรประหยัดเวลาในการให้น้ำแก่ผักซึ่งต่างกับระบบมินิสปริงเกอร์ที่ต้องใช้เวลามากกว่าและเน้นใช้ได้เฉพาะจุด ในที่นี้จะออกแบบระบบน้ำให้กับแปลงผัก ขนาดพื้นที่ ๑ ไร่ ขนาดแปลงผัก หน้ากว้าง ๓ เมตร

เส้นทางเดินระหว่างร่อง ๑ เมตร ความยาว ๓๕ เมตร จำนวน ๑๐ ร่อง ท่อเมนเป็นท่อพีวีซี ขนาด ๒ นิ้ว โดยมีปั้มน้ำไฟฟ้าขนาด ๑ แรงม้า และมีระบบแอร์แว เพิ่มแรงดันน้ำ เป็นตัวจ่ายน้ำเข้าระบบ

๑๗.ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงปลาตู้ในบ่อพลาสติก

การเลี้ยงปลาตู้ในบ่อพลาสติก คือ การเลี้ยงปลาตู้ในพื้นที่จำกัด สามารถเลี้ยงได้ทุกที่ เพราะใช้พื้นที่เลี้ยงน้อย ก่อสร้างบ่อเลี้ยงได้ง่ายระยะเวลาการเลี้ยงสั้น ปลาตู้ถือว่าเป็นสัตว์น้ำที่เลี้ยงง่าย เจริญเติบโตเร็ว อดทนต่อสภาพน้ำได้ดีมีภูมิต้านทานต่อโรคค่อนข้างสูง

๑๘.ฐานการเรียนรู้การเพาะเลี้ยงกบในกระชัง

การเพาะเลี้ยงกบในกระชัง คือ การเลี้ยงกบวิธีการหนึ่งซึ่งใช้ต้นทุนต่ำ ประหยัดค่าใช้จ่าย ใช้พื้นที่น้อย อีกทั้งกบยังมีอัตราการเจริญเติบโตเร็ว

๑๙.ฐานการเรียนรู้การเพาะเลี้ยงจิ้งหรีด

จิ้งหรีด หรือ จังหรีด คือ แมลงเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่นิยมเลี้ยงและนำมาบริโภคทั่วทุกภูมิภาคของประเทศเนื่องจากมีรสชาติอร่อย กรอบ มัน และมีคุณค่าทางอาหารสูง

๒๐.ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงไก่ดำภูพาน

ไก่ดำภูพาน เป็นสัตว์เศรษฐกิจ ที่มีความต้องการในตลาดประเทศจีน ที่มีความเชื่อในสรรพคุณยาของไก่ดำ ซึ่งมีองค์ประกอบ ขนดำ หนังดำ เล็บดำ เนื้อเทาดำ และกระดูกก็สีเทาดำ ไก่ดำภูพานอายุ ๓-๔ เดือน น้ำหนักตัว ๑.๒-๑.๕ กิโลกรัม สามารถนำมาเป็นอาหารบริโภค และจำหน่ายเป็นไก่เนื้อได้

๒๑.ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงโคเนื้อ

การเลี้ยงโคเนื้อ คือการเลี้ยงเพื่อผลิตลูกโคเพศเมียเพื่อขายพันธุ์หรือพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ และผลิตลูกโคขุนจำหน่ายสร้างรายได้ อีกทั้งยังมีผลพลอยได้จากโค คือมูลโค เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่างๆ

๒๒.ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงปลาตู้ในบ่อซีเมนต์

การเลี้ยงปลาตู้ในบ่อซีเมนต์ คือ การเลี้ยงปลาตู้ในพื้นที่จำกัด สามารถเลี้ยงได้ทุกที่ เพราะใช้พื้นที่เลี้ยงน้อย ก่อสร้างบ่อเลี้ยงได้ง่ายระยะเวลาการเลี้ยงสั้น ปลาตู้ถือว่าเป็นสัตว์น้ำที่เลี้ยงง่าย เจริญเติบโตเร็ว อดทนต่อสภาพน้ำได้ดีมีภูมิต้านทานต่อโรคค่อนข้างสูง